

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

سوالات متن درس اول، کتاب تاریخ (۳) ایران و جهان معاصر. دوازدهم انسانی

(تاریخ ۳) ایران و جهان معاصر

۱- تاریخ نگاری سنتی ایران، ادامه ی وقایع نگاری ها و مجلس نویسی های کدام دوران است؟

پاسخ: دوره ی صفوی و پیش از آن محسوب میشود.

۲- اغلب مورخان سنتی ایران چه افرادی بودند و آثار خود را با چه خصوصیتی تألیف می کردند؟

پاسخ: اغلب اهل شعر و ادب بودند و آثار خود را با خصوصیات ادبی تألیف میکردند.

۳- برجسته ترین ویژگی های تاریخ نگاری سنتی را بنویسید.

پاسخ:

- تأکید بر تاریخ سیاسی و نظامی و شرح طولانی زندگی شاهان، جنگها و فتوحات

- بی توجهی به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم

- بی توجهی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی

- داشتن روحیه تملق و چاپلوسی

- تأکید بر مصنوع و متکلف نویسی و پرهیز از ساده نویسی

- بی توجهی به سنجش و نقد منابع.

۴- شیوه ی تاریخ نگاری دوران افشاریه و زندیه استمرار تاریخ نویسی کدام عصر بود؟

پاسخ: استمرار تاریخ نویسی عصر صفویان بود.

۵- میرزا مهدی خان استرآبادی، مورخ دربار کدام پادشاه بود؟

نادرشاه افشار

۶- کتاب های جهانگشای نادری و ذره نادری، اثر کدام مورخ است؟ موضوع و ویژگی اصلی آن چیست؟

پاسخ: میرزا مهدی خان استرآبادی. فتوحات نادر را شرح میدهد و وی را ستایش میکند.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۷- میرزا مهدی خان استرآبادی، در کدام آثار خویش، فتوحات نادر را شرح میدهد و وی را ستایش می کند؟

پاسخ: در کتاب های جهانگشای نادری و دُرّه نادری

۸- نویسنده تاریخ گیتی گشا کیست؟ ویژگی آن اثر را بنویسید.

پاسخ: میرزا محمد صادق موسوی. تاریخ زندیه را با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه با تملق گویی از فرمانروایان زند نوشته است.

۹- میرزا محمد صادق موسوی، نویسنده تاریخ گیتی گشا، تاریخ زندیه را با چه اسلوب و توصیفی نوشته است؟

پاسخ: با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه با تملق گویی از فرمانروایان زند نوشته است.

۱۰- زمینه های پیدایش تاریخ نگاری جدید در ایران معاصر را بنویسید.

پاسخ:

- جنگ های ایران و روسیه در دوره ی قاجار

- توجه عباس میرزا به علل عقب ماندگی ایران و دستور ترجمه ی کتب اروپایی به فارسی

- تاسیس کانون های فرهنگی چون مدرسه ی دارالفنون و ایجاد دارالطباعه ی دولتی و دارالترجمه همایونی

- کشفیات باستان شناسی

- نظرات منتقدان تاریخ نگاری سنتی

- انقلاب مشروطیت

۱۱- چه حادثه ای سبب توجه زمامداران و نخبگان ایران به دنیای غرب در دوره ی معاصر شد؟

پاسخ: جنگ های ایران و روسیه در دوره ی قاجار

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۱۲- از زمان چه کسی ترجمه ی آثار اروپایی به تدریج آغاز شد؟

پاسخ: عباس میرزا ولیعهد فتحعلی شاه

۱۳- با تأسیس کدام مدرسه و کانون های فرهنگی در دوره قاجار، ترجمه ی آثار اروپایی گسترش بیشتری یافت؟

پاسخ: مدرسه ی دارالفنون و ایجاد دارالطباعه ی دولتی و دارالترجمه همایونی

۱۴- مدرسه ی دارالفنون و کانون های فرهنگی دارالطباعه ی دولتی و دارالترجمه همایونی در زمان کدام شاه قاجار تاسیس شدند؟

پاسخ: ناصرالدین شاه

۱۵- ریاست دارالترجمه همایونی برعهده ی چه کسی بود؟

پاسخ: محمد حسن خان اعتمادالسلطنه

۱۶- کدام نوشته ها (در دوره قاجار)، بخش قابل توجهی از نخستین آثار ترجمه شده از زبانهای اروپایی به زبان فارسی را تشکیل میدادند و ترجمه ی آنها تأثیر بسزایی در آشنایی نویسندگان و مورخان ایرانی با بینش و روش مورخان اروپایی داشت؟

پاسخ: نوشته های تاریخی

۱۷- چه زمینه ای سبب رمزگشایی کتیبه های بیستون و طاق بستان شد و اطلاعات دقیق و جدید درباره ی تاریخ ایران بدست آمد؟

پاسخ: با گسترش فعالیت علمی شرق شناسان

۱۸- چه عاملی موجب تحول عمیق و اساسی در تاریخ نگاری سنتی ایران شد و منابع نوینی را پیش روی مورخان گذاشت؟

پاسخ: با گسترش کشفیات باستان شناسی در ایران

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

۱۹- در عصر قاجار کدامیک از تاریخ نگاران، به ساختار کلی و ویژگی تاریخ نویسی سنتی انتقاد نمودند؟ نام ببرید. (پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف نویسی را نام ببرید)

پاسخ:

- خاوری شیرازی

- میرزا محمد جعفر خورموجی

- محمد حسن خان اعتمادالسلطنه

- میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

- میرزا آقاخان کرمانی

۲۰- نویسنده کتاب تاریخ ذوالقرنین کیست؟ مربوط به زمان کدام پادشاه قاجار است؟

پاسخ: خاوری شیرازی، مورخ مشهور زمان فتحعلی شاه

۲۱- خاوری شیرازی در کتاب ذوالقرنین، به کدام ویژگی تاریخ نگاری علاقمند و منتقد بود؟

۲۲- مؤلف کتاب حقایق الاخبار ناصری از کیست؟

پاسخ: میرزا محمد جعفر خورموجی

۲۳- چه کسی نخستین بار واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است؟ در کدام اثر نوشته است؟

پاسخ: میرزا محمد جعفر خورموجی، در کتاب حقایق الاخبار ناصری

۲۴- روش و دیدگاه محمدحسن خان اعتمادالسلطنه به تاریخ نگاری چگونه بود؟

پاسخ: وی اگرچه تاریخ نویسی درباری بود، با آگاهی از روش و بینش تاریخ نگاری اروپایی گامهای

بلندی در حوزه تاریخ نویسی عصر قاجار برداشت و سعی کرد آثار خود را تا حدودی از پرده پوشی

ها و مداحی های رایج مورخان رسمی دور سازد.

۲۵- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه در کدام آثار خویش از امیرکبیر ستایش کرده است؟

پاسخ: صدرالتواریخ

۲۶- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه در کتاب صدرالتواریخ، از چه کسی ستایش کرده است؟

پاسخ: امیرکبیر (صدر اعظم ناصرالدین شاه)

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

۲۷- این شخص باینکه مورخ نبود، تاریخ نویسی سنتی را به شیوه ی علمی نقد کرد.

پاسخ: میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

۲۸- میرزا فتحعلی خان آخوندزاده در کدام رساله، شیوه ی تاریخ نویسی رضا قلی خان هدایت را مورد انتقاد قرارداد؟ چرا؟

پاسخ: رساله ی ایراد

۲۹- عقیده ی میرزا آقاخان کرمانی نسبت به روش تاریخ نگاری مورخان اروپایی چگونه بود؟

پاسخ: او معتقد بود که مورخان جدید اروپایی با بررسی سیر حوادث و مطالعه علل و نتایج رویدادها به قوانینی دست یافته اند که آن را "حکمت تاریخی" می نامند.

۳۰- چرا میرزا آقاخان کرمانی معتقد بود که مورخان اروپایی در تاریخ نگاری جدید، به حکمت تاریخی دست یافته اند؟

پاسخ: با بررسی سیر حوادث و مطالعه ، علل و نتایج رویدادها.

۳۱- در شیوه تاریخ نگاری نوین، تاریخ نویسان و پژوهشگران با استفاده از کدام روش ها، رویدادهای تاریخی را ارزیابی می کردند و یافته های علمی خود را به زبانی ساده می نوشتند؟

پاسخ: با استفاده از روش تحقیق علمی، بهره برداری از منابع و اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آنها

۳۲- تاریخ نگاران جدید از نتایج تحقیقات کدام علوم در مطالعه تاریخ بهره مند شدند؟

پاسخ: از نتایج تحقیقات علمی چون باستان شناسی، زبان شناسی، جغرافیا، جامعه شناسی و اسطوره شناسی در مطالعه تاریخ بهره مند شوند.

۳۳- چه عواملی در گسترش و ارتقای روش تاریخ نگاری جدید در ایران تأثیر زیادی داشته است؟

پاسخ: گسترش مدارس جدید، تأسیس دانشگاه و رواج آموزش تاریخ به عنوان یک رشته علمی در دوره معاصر، ایجاد مراکز تحقیقاتی و نشریات تخصصی در حوزه مطالعات تاریخی و نیز تألیف، ترجمه و نشر کتابها و مقاله های علمی فراوان

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان، گرگان

۳۴- اساس کار در تاریخ نگاری سنتی چگونه بود؟

پاسخ: بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بود.

۳۵- اساس کار در تاریخ نویسی نوین چگونه است؟

پاسخ: جنبه های گوناگون حیات انسانی اعم از سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی بررسی می شود.

۳۶- کدام انقلاب مهم تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی در دوره معاصر داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد؟ این بینش در کدام کتاب (باذکر نویسنده) پدیدار شده است؟

انقلاب مشروطیت ایران. در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته ی میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی

۳۷- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان چه کسی است؟ نقش کدام گروهها را در انقلاب مشروطیت نشان داده است؟

پاسخ: میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی. نقش مردم و طبقات اجتماعی

۳۸- چه عواملی تأثیر عمیق در بینش مورخان ایرانی، توجه آنان را به دیدگاهها و جنبه های گوناگون علل و حوادث تاریخی جلب کرد؟

پاسخ: انقلاب مشروطه، نفوذ و دخالت کشورهای استعمارگر، جنگهای جهانی اول و دوم و اشغال ایران، جنبش ملی شدن نفت و انقلاب اسلامی

۳۹- عمده ترین گونه های منابع تاریخی در دوره ی معاصر را بنویسید.

پاسخ:

الف: انواع کتابها (تاریخی، ادبی، خاطرات، سفرنامه ها، زندگینامه ها)

ب: نشریات (روزنامه ها و مجلات)

ج: اسناد و منابع آرشیوی، بناها، وسایل و ابزارهاست.

طراح : خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۴۰-- در دوره ی معاصر و به ویژه در عصر قاجار، مورخان ایرانی با چند رویکرد، کتاب های متعددی در موضوع تاریخی نوشته اند؟

پاسخ : با دو رویکرد سنتی و جدید

۴۱-- چه شخصیت هایی در دوره معاصر ایران، اقدام به نگارش خاطرات خویش کردند؟ خاطرات و آثار آنان حاوی چه اطلاعات ارزشمندی بود؟

پاسخ: عده ی زیادی از شخصیت های سیاسی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی و یا مردم عادی.

حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره ی اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح حال رجال این دوره اند که به ندرت در سایر منابع یافت می شود.

۴۲-- از کدام شاهان قاجار، سفرنامه های متعددی بجا مانده است؟

پاسخ: از ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه

۴۳-- چرا سفرنامه ها از نظر مطالعه ی تاریخ اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت فوق العاده ای دارند؟

پاسخ: زیرا حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره موضوع های اقتصادی مانند مالیات، گمرک، راه ها، مسائل اجتماعی از قبیل آداب و رسوم، پوشاک و تغذیه و مباحث فرهنگی، دینی، هنری و معماری هستند.

۴۴-- نشریه (روزنامه) از ابداعات کدام تمدن است؟ از چه دوره ای به ایران راه یافت؟

پاسخ: تمدن غرب. از دوره قاجار

۴۵-- اولین روزنامه ی ایران چه نام داشت؟ توسط چه کسی و در کدام شهر انتشار یافت؟

پاسخ: روزنامه کاغذ اخبار توسط میرزا صالح شیرازی در تهران

۴۶-- روزنامه ی معروف امیرکبیر چه نام داشت؟ باچه هدفی منتشر شد؟

پاسخ: روزنامه وقایع اتفاقیه برای رشد آگاهی های سیاسی و اجتماعی مردم و توسعه فکری و فرهنگی جامعه

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۴۷-- امیرکبیر روزنامه وقایع اتفاقیه را بعداً با چه عنوان دیگری منتشر کرد؟

پاسخ: روزنامه دولت ملی ایران

۴۸-- چرا برخی روزنامه نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه هایی به زبان فارسی کردند که نسخه هایی از آنها به صورت مخفیانه به داخل ایران می رسید؟

پاسخ: به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان.

۴۷-- پژوهشگران با توجه به کدام منابع می توانند دیدگاهها و مواضع احزاب و گروههای سیاسی ، اجتماعی و مذهبی را بررسی کنند؟

پاسخ: با مراجعه به نشریات مخصوص آن احزاب سیاسی

۴۸-- اسناد تاریخی چیست؟ شامل کدام موارد است؟

پاسخ: اسناد تاریخی از مهمترین منابع پژوهش تاریخی به شمار می آیند و شامل کلیه مکاتبات حکومتی، فرمان ها، معاهدات سیاسی، نامه های شخصی و اداری، اسناد مالی و قضایی، گزارش های اقتصادی، فرهنگی، نظامی و حقوقی می شوند.

۴۹-- منظور از آرشیو چیست؟

پاسخ: با توجه به اهمیت اسناد در پژوهش های تاریخی، در بسیاری از کشورهای جهان محلی برای نگهداری، حفاظت، مرمت، طبقه بندی و آماده سازی محققان ایجاد شده است که به آن آرشیو گفته میشود.

۵۰-- آرشیو ملی هر کشور، محل نگهداری چه چیزهایی است؟

پاسخ: محل نگهداری اسناد و مدارک با ارزش و معتبر مربوط به آن کشور است.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

پاسخ پرسش های نمونه درس اول کتاب تاریخ (۳) ایران و جهان معاصر . دوازدهم انسانی

۱- ویژگیهای تاریخ نویسی سنتی ایران چیست؟

- تأکید بر تاریخ سیاسی و نظامی و شرح طولانی زندگی شاهان، جنگها و فتوحات

- بی توجهی به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم

- بی توجهی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی

- تملق و چاپلوسی

- داشتن روحیه

- تأکید بر مصنوع و متکلف نویسی و پرهیز از ساده نویسی

- بی توجهی به سنجش و نقد منابع.

۲- زمینه های پیدایش تاریخ نگاری نوین ایران چگونه فراهم شد؟

- جنگ های ایران و روسیه در دوره ی قاجار

- توجه عباس میرزا به علل عقب ماندگی ایران و دستور ترجمه ی کتب اروپایی به فارسی

- تاسیس کانون های فرهنگی چون مدرسه ی دارالفنون و ایجاد دارالطباعه ی دولتی و دارالترجمه

همایونی

- کشفیات باستان شناسی

- نظرات منتقدان تاریخ نگاری سنتی

- انقلاب مشروطیت

طراح : خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۳- ویژگیهای تاریخ نگاری نوین را بیان کنید و تفاوت آن با روش تاریخ نگاری سنتی را توضیح دهید.

در شیوه تاریخ نگاری نوین، تاریخ نویسان و پژوهشگران با استفاده از روش تحقیق علمی، بهره برداری از منابع و اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آنها، رویدادهای تاریخی را ارزیابی میکردند و یافته های علمی خود را به زبانی ساده می نوشتند. اما اساس کار تاریخ نگاری سنتی، بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بود. در تاریخ نویسی سنتی به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم توجهی نمی شد و با روحیه تملق و چاپلوسی و تاکید بر مصنوع و متکلف نویسی و پرهیز از ساده نویسی تاریخ را می نوشتند.

۴- بینش تاریخ نگاری نوین ایران بر چه محورهایی استوار است؟

در تاریخ نویسی نوین جنبه های گوناگون حیات انسانی از نظر سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی بررسی می شود. انقلاب مشروطیت تاثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی به ویژه نقش مردم جلب کرد.

۵- نقش اسناد آرشیوی را در مطالعات تاریخ معاصر ایران ارزیابی کنید.

اسناد حاوی اطلاعاتی بسیار ارزشمند و منحصر به فرد درباره ی مسائل و موضوعهای سیاسی، اداری، اقتصادی (مالی، ملکی و معاملات) و فرهنگی، دیدگاه و عملکرد افراد، شخصیتها، احزاب و گروههای سیاسی، اجتماعی و مذهبی است.

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

سوالات تستی درس اول کتاب تاریخ (۳) ایران و جهان معاصر . دوازدهم انسانی

۱- در کدام دوره، تاریخ نگاران می کوشیدند از نتایج تحقیقات علوم دیگر در مطالعه تاریخ بهره‌مند شوند؟

- الف: دوران افشاریه و زندیه
- ب: دوران صفوی
- ج: دوران قاجار
- د: دوران معاصر

۲- کدام گزینه درباره تاریخ‌نگاری سنتی نادرست است؟

- الف: روحیه تملق و چاپلوسی از برجسته‌ترین ویژگی‌های آن است
- ب: این نوع تاریخ‌نگاری ادامه و استمرار تاریخ‌نگاری‌های صفویه و مابعد آن بوده است.
- ج: شیوه‌ی تاریخ‌نگاری دوران افشاریه و زندیه، استمرار تاریخ‌نویسی عصر صفویه بود.
- د: مورخان در این شیوه‌ی تاریخ‌نگاری اهل شعر و ادب بودند

۳- کدامیک درباره تاریخ‌گیتی گشا نادرست است؟

- الف: نویسنده این کتاب میرزا محمد صادق موسوی است.
- ب: شیوه‌ی تاریخ‌نگاری آن استمرار تاریخ‌نویسی عصر صفویان است.
- ج: نخستین کتابی بود که تاریخ‌نویسی سنتی را نقد کرد .
- د: تاریخ زندیه را با اسلوبی مصنوع همراه با تملق‌گویی از فرمانروایان زندیه نوشته است.

۴- کدام گزینه از ویژگی‌های نحوه‌ی تاریخ‌نگاری در کتاب "تاریخ‌گیتی گشا" نیست؟

- الف: تاکید برتاریخ سیاسی و بی توجهی به زندگی اجتماعی
- ب: توجه تام به سنجش و نقد منابع
- ج: بی توجهی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی
- د: داشتن روحی تملق و چاپلوسی

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان، گرگان

۵-- کدام رویداد و در زمان کدام پادشاه، توجه زمامداران و نخبگان ایرانی را به دنیای غرب جلب کرد؟

- الف: جنگ های ایران و روسیه -- ناصرالدین شاه
- ب: جنگ های ایران و روسیه -- فتحعلی شاه
- ج: ترجمه آثار اروپایی -- ناصرالدین شاه
- د: ترجمه آثار اروپایی -- فتحعلی شاه

۶-- آغاز ترجمه آثار اروپایی در زمان عباس میرزا، پیامد چه عاملی بود؟

- الف: جنگ های ایران و روسیه
- ب: جستجوی درک علل پیشرفت جوامع غربی
- ج: تاسیس دارالترجمه همایونی
- د: مقایسه وضعیت ایران در ایران و غرب

۷-- کدام گزینه به روابط علیّی تاریخ نگاری جدید ایران به درستی اشاره دارد؟

- الف: گسترش فعالیت علمی شرق شناسان قرار گرفتن منابع نوین پیشروی مورخان
- ب: ترجمه نوشته های تاریخی از زبانهای اروپایی آشنایی مورخان ایرانی با بینش مورخان اروپایی
- ج: جنگ های ایران و روسیه گسترش ترجمه ی آثار اروپایی
- د: گسترش کشفیات باستان شناسی رمزگشایی کتیبه های بیستون و طاق بستان

۸-- کدام مورخان به ترتیب در کتاب حقایق الاخبار ناصری برای نخستین بار واقعیت قتل

امیرکبیر را بازتاب داد و در کتاب صدرالتواریخ، امیرکبیر را ستایش کرد؟

- الف: خاوری شیرازی، اعتمادالسلطنه
- ب: خاوری شیرازی، خورموجی
- ج: خورموجی، اعتمادالسلطنه
- د: اعتماد لسلطنه، خورموجی

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

۹-- کدام مورد از ویژگی های روش تاریخ نگاری نوین در ایران نیست؟

- الف: استفاده از نتایج تحقیقات علوم دیگر
- ب: بهره برداری از اسناد و مدارک معتبر
- ج: استفاده از روش تحقیق علمی
- د: بررسی جنبه های گوناگون حیات انسانی

۱۰-- اساس کار تاریخ نگاران سنتی کدام مورد بود؟

- الف: تاکید بر مصنوع و متکلف نویسی و پرهیز از ساده نویسی
- ب: بررسی سیر حوادث و مطالعه ی علل و نتایج رویدادها
- ج: بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنها
- د: توجه به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم

۱۱-- هر یک از موارد: "مجلات، خاطرات، تراجم" جز کدام گونه های منابع تاریخی در دوره

معاصر محسوب می شود؟

- الف: نشریات -- وسایل و ابزارها -- زندگی نامه ها
- ب: روزنامه ها -- اسناد -- زندگی نامه ها
- ج: نشریات -- کتاب ها -- کتاب ها
- د: روزنامه ها -- وسایل و ابزارها -- کتاب ها

۱۲-- کدام کتاب به نقش طبقات گوناگون اجتماعی در انقلاب مشروطه پرداخته است؟

- الف: تاریخ منتظم ناصری
- ب: تاریخ کامل ایران
- ج: تاریخ بیداری ایرانیان
- د: تاریخ نو

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

۱۳-- کدام مورد در عصر قاجار گسترش فراوانی یافت؟

- الف: خاطرات
- ب: سفرنامه ها
- ج: زندگی نامه ها
- د: کتاب های جغرافیایی

۱۴-- روزنامه های قانون و حبل المتین.....

- الف: اولین روزنامه های ایرانی بودند که در تهران پس از انقلاب مشروطه منتشر می شدند.
- ب: به ترتیب توسط سید جلال الدین کاشانی و میرزا ملکم خان انتشار یافتند.
- ج: از جمله روزنامه های حامی حکومت استبدادی قاجار بودند.
- د: از جمله روزنامه های فارسی زبان بودند که قبل از انقلاب مشروطه در خارج از ایران منتشر می شدند.

۱۵-- اولین روزنامه ایرانی توسط چه کسی و با چه عنوانی در تهران منتشر شد؟

- الف: امیرکبیر-- وقایع اتفاقیه
- ب: میرزا صالح شیرازی-- کاغذ اخبار
- ج: امیرکبیر -- دولت علیه ایران
- د: میرزا ملکم خان -- قانون

۱۶-- به چه دلیل بخشی از روزنامه نگاران در دوره قاجار در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه هایی به زبان فارسی کردند؟

- الف: آگاهی بخشی عمومی
- ب: جذب حمایت نخبگان خارج از کشور
- ج: نبود آزادی بیان
- د: ترویج اندیشه مشروطه خواهی

طراح : خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

۱۷-- پس از کدام رویداد رشد نشریات در ایران سرعت یافت؟

- الف: ملی شدن صنعت نفت
- ب: انقلاب اسلامی
- ج: تاسیس دارالفنون
- د: انقلاب مشروطه

۱۸-- کدام یک به مطالعه دیدگاه و مواضع احزاب و گروه های سیاسی، اجتماعی و مذهبی کمک می کند؟

- الف: منابع آرشیوی
- ب: نشریات
- ج: خاطرات
- د: نامه های شخصی

۱۹-- دلیل ایجاد آرشیو در بسیاری از کشورهای جهان چه بود؟

- الف: اهمیت اسناد در پژوهش های تاریخی
- ب: نگهداری و حفاظت از اسناد
- ج: اطلاعات ارزشمند و منحصر به فرد به اسناد
- د: قابلیت نگهداری دائمی اسناد

سوالات تستی درس اول ، کتاب تاریخ (۳) ایران و جهان معاصر . دوازدهم انسانی

۱-- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

الف-- بی توجهی به سنجش و نقد منابع یکی از ویژگی های برجسته تاریخ نگاری سنتی است.

ب-میرزا محمد جعفر خورموجی، از مورخان مشهور زمان فتحعلی شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است.

طراح : خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۲-- گزینه های صحیح را از جدول سمت انتخاب نموده و در پاسخ نامه بنویسید.

الف: حقایق الاخبارناصری	۱-- ناظم الاسلام کرمانی
ب: تاریخ ذوالقرنین	۲-- میرزا قلی هدایت
ج: تاریخ گیتی گشا	۳-- اعتمادالسلطنه
د: تاریخ بیداری ایرانیان	۴-- خاوری شیرازی
ذ: صدرالتواریخ	۵-- محمد جعفر خورموجی
	۶- میرزا محمد صادق موسوی

گزینه های صحیح را از جدول سمت انتخاب نموده و در پاسخ نامه بنویسید.

الف: وی در کتاب خود امیر کبیر را ستود.	۱- محمد جعفر خورموجی
ب: اولین مورخی که واقعیت قتل امیر کبیر را بازتاب داده است.	۲. میرزا محمد صادق موسوی
ج: وی به ساده نویسی، حقیقت نویسی و مختصر نویسی علاقه نشان داد.	۳- ناظم الاسلام کرمانی
د: تاریخ زندگی را با اسلوبی مصنوع و دشوار و با تملق گویی نوشت.	۴- اعتماد السلطنه
	۵. خاوری شیرازی

۳-- به سؤالات چهار گزینه ای زیر پاسخ دهید.

۱-- مورخ دربار نادر شاه چه کسی بود؟

- الف. لسان الملک سپهر
- ب. میرزا مهدی خان استرآبادی
- ج. عبدالرزاق دنبلی
- د. میرزا محمد صادق موسوی

طراح : خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۲-- کدام کتاب با اسلوبی مصنوع به همراه تملق در تاریخ زندیه نگارش یافته است؟

- الف. دره نادره
- ب. افضل التواریخ
- ج. تاریخ گیتی گشا
- د. ناسخ التواریخ

۳-- محمد حسن خان اعتمادالسلطنه به ریاست کدام مرکز زیر منصوب شد؟

- الف. دارالفنون
- ب. دارالطباعة دولتی
- ج. موسسه روزنامه نگاری
- د. دارالترجمه همایونی

۴-- نویسنده تاریخ ذوالقرنین کیست و مورخ مشهور زمان کدام شاه قاجار می باشد؟

- الف. خاوری شیرازی- فتحعلی شاه
- ب. محمد بخاری- فتحعلی شاه
- ج. جعفر خورموجی- محمد شاه
- د. لسان الملک سپهر- ناصرالدین شاه

۵-- این جمله از کدام مورخ زیر است : « تاریخ نگار را هم لازم است که راست گفتاری پیشه

کند.....فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند... »

- الف. خورموجی
- ب. بیهقی
- ج. خاوری
- د. کسروی

طراح : خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان - استان گلستان ، گرگان

۶-- چه کسی با آگاهی از تاریخ نگاری اروپایی گام های بلندی در زمینه تاریخ نویسی عصر قاجار برداشت؟

- الف. خورموجی
- ب. اعتمادالسلطنه
- ج. خاوری
- د. ناظم الاسلام

۷-- کدام مورد بیانگر بینش در تاریخ نگاری نوین است؟

- الف. تاکید بر منابع علمی
- ب. بررسی فتوحات شاهان و سلاطین
- ج. همه جانبه نگری
- د. تاکید بر اسناد

۸-- اولین رویدادی که بر بینش مورخان ایرانی تاثیر عمیقی گذاشت کدام بود؟

- الف. انقلاب اسلامی
- ب. جنبش ملی شدن نفت
- ج. جنگ جهانی اول و دوم
- د. انقلاب مشروطه

۹-- کدام کتاب زیر ضمن توجه به مردم، نقش طبقات گوناگون اجتماعی را در انقلاب مشروطیت به روشنی نشان داده است؟

- الف. تاریخ بیداری ایرانیان
- ب. حقایق الاخبار
- ج. صدرالتواریخ
- د. تاریخ گیتی گشا

طراح: خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۱۰-- منظور از تراجم و تذکره ها چیست و چه کتابی است؟

- الف. زندگی نامه
- ب. سفرنامه
- ج. خاطرات
- د. نشریات

۱۱-- متون فقهی، مجله و گزارش اقتصادی به ترتیب جز کدام دسته از منابع تاریخ نگاری دوره معاصر می باشد؟

- الف. کتاب، نشریات، اسناد
- ب. خاطرات، تذکره، منابع آرشیوی
- ج. زندگی نامه علما، نشریات، کتاب
- د. کتاب، منابع آرشیوی، اسناد

۱۲-- از کدامیک از پادشاهان قاجار سفرنامه های متعددی برجا مانده است؟

- الف. فتحعلی شاه و محمد شاه
- ب. ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه
- ج. مظفرالدین شاه و محمد علی شاه
- د. ناصرالدین شاه و محمد علی شاه

۴-- جاهای خالی عبارات زیر را پر کنید.

۱-- شیوه تاریخ نگاری افشاریه و زندیه استمرار تاریخ نویسی دوره.....بود.

۲-- بی توجهی به علل و نتایج رویدادها از ویژگی های تاریخ نگاری.....است.

۳-- تاریخ گیتی گشا و جهانگشای نادری به ترتیب در تاریخ عصرحکومت‌های .....و.....نگاشته شده است.

۴-- در دوره حکومت فتحعلیشاه و از زمان ولیعهدی.....ترجمه آثار اروپایی به فارسی آغاز شد.

طراح : خلیل الله صحنه (یلماز) کارشناس ارشد تاریخ عمومی جهان – استان گلستان ، گرگان

۵-- یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف نویسی،.....مورخ مشهور دوره فتحعلی شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است.

۶-- نخستین مورخی که واقعیت قتل امیر کبیر را بازتاب داده است.....نام دارد.

۷-- نماینده شاخص تاریخ نگاری جدید در عصر قاجار.....است.

۸-- نشریه به عنوان رسانه گروهی در دوره حکومت.....به ایران راه یافت.

۹-- اولین روزنامه در ایران در دوره قاجار با عنوان .....توسط.....در تهران منتشر شد.

گروه تاریخ استان گلستان - صحنه